

Najvišja gorska cesta Evrope

Pravkar so izročili prometu najvišjo gorsko cesto v Evropi. Doslej je bila najvišja gorska cesta v Evropi čez takozvani Stilfseerjoch, sedaj pa je v Savoiji na francoskem. Ta nova cesta veže dve dolini, ki ležita skoraj v sruču Savoje, dolino Arx in Isere, prav blizu italijanske meje. Cesta vodi 2770 metrov visoko čez prelaz na gori Isere, katerega so doslej mogli prečkati samo najboljši izurjeni planinci.

Cesta se vzpenja počasi od vznožja gore vedno višje, epoletka vodi ob reki, katera pa se kmalu spremeni v divji gorski potok. Kmalu začne zmanjkovati rastlinstva. Do nekako 1600 metrov visoko, kjer se stoje posamezna drevesa, je bila doslej speljana cesta. Tukaj pa preneha vsako drevo in tukaj se začne nova cesta, katero Francozi ponosno nazivljejo »La Nationale 202«.

Delali so jo celih 9 let. Vsega skupaj je bilo za to cesto porabljenih 8 milijonov delovnih ur, katere je opravilo 800 delavcev v teku 9 let. Treba pa je

vedeti, da bi bila cesta mnogo poprej lahko dovršena, ko bi bili delavci mogli delati vse leto. Toda v tej višini so delavci mogli delati samo po tri mesece na leto. In kakšno delo je to bilo! Morali so izkopati in na samokolnicah drugam prepeljati pol-druhi milijon kub. metrov prsti in gramoza. Poleg tega so morali delati nad vse previdno, ker je zemlja ponekod bila plazovita in so morali izkopano zavarovati, da ni vsega vzel kak zemeljski usad ali plaz. Ker se je večkrat vključ v vse previdnosti kaj sesulo ali ugreznilo, so morali te plazove sproti spravljati s poti, nakar so šele mogli nadaljevati delo. Sedaj varuje novo cesto velikansko zidovje, ki je 15 metrov visoko ter oprto na orjaške stebre.

Cesta je v splošnem tako speljana, da je več ali manj varna pred snežnimi in skalnatimi plazovi. Zaradi tega ima velikanske ovinke, da se lahko izogne nevarnim plazovom. Zaradi avtomobilskega prometa je cesta 7 metrov široka. Prav na željo avtomobilistov je cesta tako speljana, da imajo vozeči se popotniki čim lepši razgled s ceste na dolino in daleč na okoli. Toda težave, katere je bilo treba premagati, niso bile zgolj tehnične narave.

Francoska postava namreč določa, da je treba pri razlstitvah tako postopati, da je treba pri kakem zemljišču ugotoviti zapored za 30 let nazaj vse lastnike tistega zemljišča. Seveda se navadno za zemljišče, ki leži celih 2000 metrov nad morjem ali ga še več, navadno nihče preveč ne zanima in se za tisto zemljo nihče ne pili. Ko pa je bilo sedaj treba vse razlstiti in se je obetala velika odškodnina, se je za vsako parcelo oglašalo kar po 15 ljudi naenkrat, tako da so francoske oblasti imele polne roke dela, da so vse pravočasno uredile in tako, da so bili vsi več ali manj zadovoljni.

Najvišje teče nova cesta v višini 2779 metrov. Tako visoko ne teče na svetu nobena druga cesta več, kakor čez Ande v Južni Ameriki. S te najvišje točke se nato cesta počasi spušča navzdol proti naprotni dolini. Mirno in varno vodi čez silne strmine in prepade, kateri so bili sedaj polni miru, ki pa ga je sedaj s to cesto enkrat za vselej konec. Blizu najvišjega vrha stoji samotna gorska koča, ki je že doslej služila hribolazcem za zavetišče in prenočišče.



Olje iz dreves banane mesto vode. Prebivalci Kenije in Tanganjike si ob suši, kadar ni pitne vode, takole pomagajo: v drevo banane zarežejo veliko rano, iz katere se v enem dnevu nadeči kakaga pol litra grenke tekočine, ki vsaj deloma nadomešča vodo. Seveda se je grenke pijače treba šele navaditi.

Kaj pijejo evropski vladarji

Neki angleški list je sprožil vprašanje, kaj pijejo vladarji Evrope in njeni gospodarji. Takole je dognal:

O ruskem diktatorju je dognal, da rad pije kak kozarček vodke. Za druge vladarje pa pravi, da žive silno skromno in da kaj malo pijejo. Angleškega kralja Jurija imajo skoro za abstinenta, je brez dvoma največji abstinent med vsemi angleškimi vladarji zadnjega časa. Nemški kancler Hitler sploh ne pije alkoholnih pijač. Čeprav je svoj znani puč započel v monakovski pivovarni, vendar ne pije piva. Kadar je utrujen, zahteva malo čaja ali mleka. Mussolini skrbno pazi na svoje zdravje. Pred nekaj leti ga je hudo bolel želodec. Zaradi tega so mu zdravniki naročili strogo dieto. Vendar Mussolini kljub strogi dieti po kosilu rad popije kozarček toskanskega vina.

Cisto drugačen pa je Kemal Atatürk, ki ima v svojih kletah vedno dovolj viskija in šampanjca. Seveda le za svoje goste. Po svojih dnevnih opravkih Kemal rad posesti pri svojih gostih ter sam pije žganje, navadno kumovko. Pravijo, da ima belgijski kralj najboljšo klet na svetu. Kadar je kralj gost kakaga bruseljskega športnega društva, prav rad s športniki popije kako čašo bruseljskega piva. Pivo ima rad tudi danski kralj Kristijan. Med manevri danske armade ste ga lahko videli, kako je ob cesti sedel med častniki so vojaki ter pil svojo čašo piva. Švedski kralj Gustav pa rad pije čaj, kakor tudi grški kralj Jurij. Holandska kraljica Viljemina postavi na mizo vino le, kadar ima goste. Kadar je sama, pije čaj in kavo. Iz tega je jasno razvidno, da na dvorih dandanes ni več tistega razvpitega razkošja, kakršno je vladalo nekdanj, ko so bili drugi časi.

Vzor vstrajnosti

V švedskem glavnem mestu Stockholmu je te dni obhajal svojo 60-letnico tamkajšnji urednik nekakega dnevnika H. Thilander. Njegov življenjski vzor vstrajnosti in nezlomljive energije. Ko je bil star 7 let, je tako hudo obolel, da je ohromel, oslepel in oglušel. Vendar pa je svoje učenje z vso odločnostjo nadaljeval ter se mu je, dasi tako pohabljenemu, posrečilo, da se je gladko naučil poleg svoje materinske še 6 velikih jezikov. Zna namreč francosko, angleško, špansko, italijansko, nemško in finsko. Pač redek primer vstrajnosti!



Trije vlaki so trčili v mestu Creil v severni Franciji. Vzrok je bila velikanska megla preteklih dni.



Kulturni film takole nastaja: Fotograf se zakopje kje na morski obali ter s svojim daljnogledom, ki je z njim v zvezi fotografska kamera, lovi gibanje morskih živali kje v daljavi. Na filmu vidimo pa vse te stvari čisto od blizu.

„Köpeniški stotnik“ na Francoskem

Nevarna šala 23 letnega mladeniča

Marsikdo se bo še spominjal, da je nekoč v malem nemškem mestecu Köpenicku nekega dne prišel pred mestni magistrat nemški stotnik v sijajni vojaški uniformi ter se predstavil mestnemu županu. Ker je predvojna Nemčija bila vsa navdušena za vojaštvo, ni čuda, če je mestni občinski svet z županom na čelu temu zastopniku nemške armade priredil velike večerje in ga na vse načine gostil in častil. Nekega dne pa se je izkazalo, da tisti »stotnik« ni bil stotnik, marveč navaden čevljar, kateri si je privoščil slano ali neslano šalo, da je z vojaško uniformo potegnil nemške oblasti. Od tistega časa se je ves svet smejal Nemcem in njihovu »stotniku iz Köpenicka«.

Sedaj se tudi Francozi lahko pobabajo, da imajo takega »stotnika«. Ta sicer ni prišel na mestni magistrat ter ga ni zasedel, marveč se je v avtomobilu pripeljal na francosko letališče Cholet v departementu Maine-et-Loire. Junak te komedije je

šele 23 let star ter se piše Henry Danel. Pripeljal se je torej v novi uniformi generalštabnega častnika francoske armade ter se tamkajšnji letalski komandi predstavil kot »poročnik Delsol«, ki je ataše v ministrstvu za letalstvo. Dejal je, da prihaja po naročilu letalskega ministrstva, katero si je nadelo posebno nalogo. Fant je imel srečo, ker je malo poprej res prišlo na letalsko poveljstvo tega letališča z ministrstva neko pisanje, da se ministrstvo zani-ma za nekaj posebnih vprašanj ter je stavilo tudi nekaj posebnih predlogov. Torej so vojaški predstojniki na letališču fantu res verjeli, da je poslan od ministra samega.

Častniki so torej »poročnika Delsola« sprejeli ne le kot ljubega vojaškega tovariša, temveč tudi zastopnika nadrejene komande. Njemu na čast se je vršila večerja za večerjo. Danel, ki se je čudovito dobro znal sukati v obleki in vlogi generalštabnega častnika, je velel poklicati iz Nantesa vojaško letalo, ki ga je vodil častnik-pilot. S seboj je potem vzel še enega častnika kot opozovalca, nakar je sam sedel v letalo ter se dal prevažati po zraku. Ko je bil »službeni del vožnje« končan in se je bilo treba vrniti, je poročnik priredil svojim »tovarišem« še odhodnico v kolodvorski restavraciji, a je odhodnico »pozabil« plačati. Sedaj bi bila vsa stvar že davno pozabljena, ko bi šef letališča v Choletu ne bil zasumil, da je »poročnik« vendar le slepar.

Srečno je dal zasledovati »poročnika«, katere-mu se seveda niti sanjalo ni, da ga kdo opazuje. Nato so ga aretirali. Ko so ga zaprli, so francoske vojaške oblasti sprva mislile, da je mož kak vohun, kake sovražne države. Kmalu pa se je izkazalo, da o vohunstvu pri tem človeku ni niti govora, temveč da je vse storil le za šalo. Pa tudi ta šala menda ne bo poceni ter jo bo moral precej drago plačati.

★

Napoleonova modrost

Ni sile, ki ne bi imela svojega smotra. Lepa žena je veselje za oči, dobra žena pa je veselje za srce. Ona je dragulj, ta pa zaklad.

S predznanostjo moroš vse začeti, ne moreš pa vsega dovršiti.

Nihče ne more napovedati, kako se bo vedeel v zadnjih trenutkih svojega življenja.

Celo med revolucijami Francozi nikdar niso bil brez kraljev.

Vojna je loterija, v katero narodi smejo le kaj malega staviti.

Francija preveč ljubi spremembe, da bi v njej kaka vlada bila stalna.

Kadar se dvigaš navzgor, še lahko kdaj obstaneš, kadar pa se spuščaš navzdol, pa ne moreš obstati.

Narodov, ki so se enkrat začeli premikati, ne moreš več ustaviti.

Če premagancu daš pretrde pogoje, mu s tem že odpustiš njihovo izpolnitev.

Vojne, katerih ni mogoče preprečiti, so vedno pravične.

Nekateri ljudje so samo s svojimi sovražniki vlnudni.

Včasih je narode treba reševati tudi zoper njihovo voljo!



Francoska letalka M. Bastie pripenja na prsi svoje tovarišice letalke Madeleine Charnaux visoko francosko odlikovanje, križec francoske častne legije.

★

Skrbna Katra.

Katra snaži okna, pa le od znotraj. Gospodinja jo pokara: »Vi ste pa res čudni, da brišete okna samo od znotraj in ne tudi od zunaj!«

»Saj je to prav, gospa!«

»Zakaj pa?«

»Če jih od znotraj pobrišem, bomo mi lahko ven gledali, oni od zunaj pa notri ne bodo mogli.«

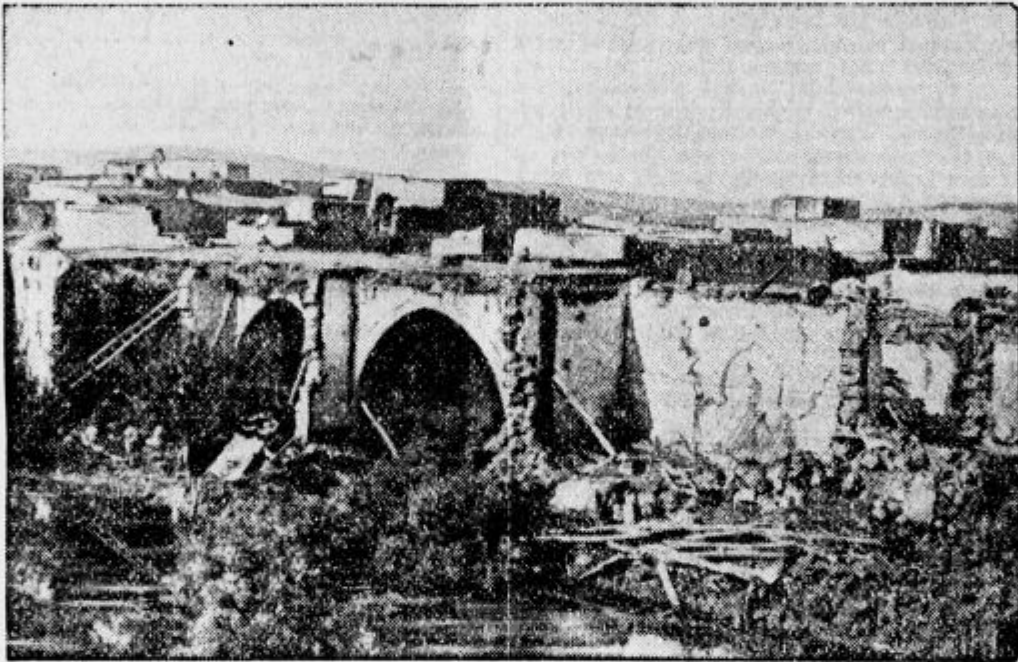
★

Star kvartopirec.

»Včeraj sem tri cele ure igral Chopina.«

»No, ali pa si tudi dobil?«

1000 mrtvih zaradi viharja



Dne 30. oktobra je mestece Dmeir blizu Damaska obiskal velikanski vihar, ki je vse mesto spremenil v kup razvalin. Pri tej veliki naravni nesreči je bilo mrtvih nad 1000 prebivalcev, mnogo več pa je bilo ranjenih.

Raj na Menorci

Menorca je otok, ki spada k skupini važnih Balearskih otokov, ki spadajo k Španiji. Ti otoki povzročajo sedaj skrbni ne le Španiji, temveč tudi Franciji, Nemčiji, Italiji in Angliji, ker z njih lahko zapro Francozom morsko pot v Afriko. Na severni strani Menorce leži luka Fornells, kjer je pred kratkim bila napadena in hudo poškodovana francoska vojna ladja »Chasseur 91c. O tej luki pripoveduje sedaj francoski list »Petit Parisien«, da je imela zanimiv začetek.

Pred 137 leti so se tjakaj v samoto zatekli trije angleški mladi zapravljalci iz Londona, kateri niso mogli plačati svojih dolgov ter so jih njihovi upniki močno stiskali. Ker se torej nikjer niso mogli otre-sti teh nadležnih upnikov, so pribežali v ta zapu-sčeni kraj in se tukaj naselili. Po bridkih skušnjah, ki jih je vsem trem povzročilo lahkomišelnost življe-nje, so se sedaj vsi trije lotili resnega dela. Sklenili so ostati v tem lepem in mirnem kraju. Tukaj so kmalu ustanovili cvetoče trgovske ustanove, ki so delovale tako sijajno, da so delovale še mnogo let po smrti svojih ustanoviteljev.

Eden izmed trojice je na smrtni postelji v opo-roki vse svoje veliko premoženje, katero si je na-bral na Menorci, zapustil svojemu londonskemu krojaču, nekdanjemu upniku. V oporoki je ta svoj sklep tudi utemeljil takole: »Ker je bil ta krojač kot moj upnik z menoj tako strog in nepopustljiv, sem pribežal sem, kjer pa sem našel nekak pred-okus raja in ga tukaj do smrti užival. Za vse to pa se moram zahvaliti temu strogemu možu!«

★

Pijanost v službi treznosti

V danski ljudski šoli v Frederikssundu je pre-davala zdravnica dr. Karla Dalmark o alkoholiz-mu. Staršem, katerim je bilo to predavanje name-njeno, je priporočala, naj puste, da bi se njihovi otroci enkrat prav pošteno upijani. Zdravnica je to svoje priporočilo takole utemeljila: Pijanost v otroških letih je najboljšo sredstvo, da se potem človek vse življenje ogiblje alkohola. Otrok v zgod-nji starosti po pijanosti dobi takega mačka, da je potem cele dneve zaradi tega bolan. Tega potem vse življenje ne bo pozabil in je tako za vse življe-nje ozdravljen. — Starši so z odprtimi usti poslušali ta nasvet, ki se je kaj kmalu kakor blisk raz-širil po vsem Danskem. In sedaj so šolske oblasti v nemali zadregi, kadar kak pijan otrok pride v šolo. Saj na podlagi tistega nasveta ne morejo kaz-novati ne staršev ne otrok. Veliko pa je vprašanje, kakšne posledice bo ta nasvet rodil.

★

Hijene pobirajo otroke

Iz Bombaja poročajo, da so hijene v okraju Fa-togarh postale tako nasilne, da napadajo majhne otroke ter jih odnašajo. Ze več tednov je od tega, kar se je tam odlašalo začelo klaviti silno mnogo teh, sicer plašnih, dasi neznansko požrešnih in krvoloč-nih zverin. Kako požrešne in nevarne so te živali, se vidi po tem, da je v tistem okrožju izginilo že nad sto otrok, katere so hijene odnesle s seboj v džunglo. Razume se, da se je zaradi tega staršev polastil velik strah za otroke. Starši si skoro ne upajo več otroke puščati iz hiše na prosto, ker se takoj priplazi odkod kaka teh zverin in odnese otroka s seboj. Starši, ki morajo na poljsko delo ter so zaradi tega prisiljeni puščati otroke same doma, jih kar zaklepajo v hiše, da otrok ne more ven in žival ne noter.

